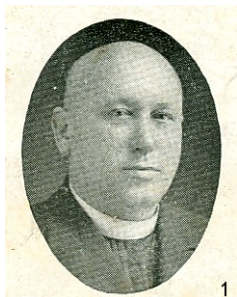

Ohlédnutí za vdp. P.Bohumilem Navrátilem

Autor: Ing. Milan Mlčoch

Termín zpracování: Červen 2010

Letos v říjnu uplyne 70 let od smrti tohoto významného kněze, národopisce a lidumila, původem ze Skaštic (u Kroměříže).

Narodil se zde rolnickým rodičům 31.října 1884 jako čtvrté dítě. Měl ještě tři sourozence.

Obecnou školu vychodil v rodné obci. V roce 1896 nastoupil na Českou zemskou vyšší reálku v Kroměříži, kde 21.července 1904 maturoval. Poté pokračoval ve studiu teologie na bohoslovecké fakultě v Olomouci.

Po vysvěcení na kněze 5.července 1908 nastoupil do duchovní služby v Horní Bečvě, Kuželově a Ostrožské Lhotě. Roku 1913 natrvalo zakotvil ve Veselí nad Moravou, kde působil jako farář, děkan a konzistorní rada až do své předčasné smrti 30.října 1940.

Osobní vzpomínky na něho – vzhledem k tomu, že zemřel, když jsem byl dvouletý- nemám žádné. Byl to můj prastrýc z matčiny strany a ve svém mládí jsem o něm slyšel hezké vyprávění od své tety Anežky Navrátilové. Byla u něho na faře kuchařkou a pokud měla možnost, dlouhá léta pravidelně

na svátek Všech svatých hrob strýčka panáčka / tak mu říkala/ navštěvovala. Dožila se 93 let, zemřela v roce 1996. Pokračuji v této tradici a kdykoli jedu přes Veselí, zastavím se na hřbitově uctít jeho památku.

Představuji si, jaký asi byl jeho život a práce. Díky P.Mgr. Josefovi Rýznarovi, t.č. z farního úřadu ve Veselí nad Moravou, se mně podařilo setkat se s pamětnicí, která vdp. P.Bohumila Navrátila osobně znala, paní Marií Čajkovou. Navštívil jsem ji spolu s manželkou jednoho sobotního večera(IV.2009) v Domě s pečovatelskou službou ve Veselí nad Moravou. Přes svůj věk byla neuvěřitelně duševně čilá a v dlouhé besedě vyprávěla o svém dětství, mládí i dospělosti. Vzpomínala na radostné hodiny výuky náboženství, které pan farář Navrátil vedl, na jeho poutavá a poučná kázání, ale i na krojované návštěvy dětí v kostele. Měl rád krásně vyzdobené oltáře, pro něž sám pěstoval v zahradě květiny. Potvrdila i to, co jsem již věděl z archivních materiálů i literatury, že mimo obětavé služby věřícím byl velkým obdivovatelem slováckého folklóru a věnoval se jeho studiu i uchovávání. Byl znalcem slovácké keramiky a výšivek, které příležitostně sbíral. Některé z těchto lidových artefaktů se časem dostaly i do muzejních sbírek.

Osud mu nedopřál dožít se penze. V září roku 1940 byl odvezen do nemocnice v Uherském Hradišti, když onemocněl na komplikace

spojené s těžkou cukrovkou. Nakonec mu musela být amputována celá pravá noha a naděje na uzdravení se postupně vytrácela. Těsně před svou smrtí byl 30.října převezen na svou milovanou faru ve Veselí, ale ještě téhož dne ve věku 56 let skonal.

V dobových zprávách je psáno, že smrt vdp. P.Bohumila Navrátila vyvolala v celé farnosti veliký smutek. Lidé plakali nad náhlým úmrtím svého miláčka.Vždyť jim odešel kněz nenahraditelný svou hanáckou dobrotou, srdečností a láskou k chudým. Pochovával ho vdp. P.Jan Jančík, kanovník z Kroměříže. Pohřbu se zúčastnilo na 6.000 věřících z celého okolí. Vděční farníci mu nechali na místním hřbitově zbudovat důstojný pomník.

Téměř ve všech domcích farníků visel na stěně jeho obrázek. Dodnes je místo, kde odpočívá kněz zlatého srdce a čisté duše, pečlivě udržováno.

Za jeho vzácné lidské a kněžské charakterové vlastnosti, vlastenecké úsilí, obdiv lidového umění a sběratelství si plně zaslouží našeho uznání.

Tento vzpomínkový článek bude zveřejněn na webových stránkách rodné obce Skaštice, dále u farního úřadu a městského úřadu ve Veselí nad Moravou. Bude k dispozici i ve Státním okresním archivu v Kroměříži.

Přílohu k článku tvoří mnou zpracovaný rodokmen příbuzných P. Bohumila Navrátila, kteří bydleli v jeho rodném domě ve Skašticích č. 40 do roku 1985. Příloha bude uvedena u obce Skaštice (historie), aby současná dosti rozvětvená rodina Navrátilů měla možnost lepší orientace v historii

příbuzenských vztahů.

Za spolupráci a podporu při zpracovávání tohoto písemného materiálu děkuji pracovníkům Státního okresního archivu v Kroměříži, především jeho řediteli Miroslavu Olšinovi a Farnímu úřadu ve Veselí nad Moravou a zvláště P.Mgr. Josefu Rýznarovi, nyní faráři v Nedakononicích .

Paní Marii Čajkové vděčím za sdělené postřehy a vzpomínky na vdp.P.Bohumila Navrátila.

Prameny a literatura:

1. Archivní materiály ve Státním okresním archivu Kroměříž (viz půjčovní evidence 2009,2010). – Fond obcí Skaštice, Bílany a města Kroměříže
2. Výtahy z archivní knihy Farního úřadu z Veselí nad Moravou
3. Mezihorák,F.:Hry o Moravu, 1997, strana 80
4. Kajdoš O.: Dějiny obce Bilan, 1924
5. Osobní archiv a fotografie autora

Příloha Rodokmen příbuzných vdp. P. Bohumila Navrátila, kteří bydleli v jeho rodném domě ve Skašticích v čísle 40.

Dědeček P. Bohumila byl první s příjmením Navrátil ve Skašticích, který začal se svojí rodinou bydlet v domě č. 40. Přiznal se do Skaštic z Lutopecen.

1. generace rodu : Navrátil František *1815 Lutopecny, dědeček P. Bohumila
manželka Josefa *1820, rozená Běhalová z č. 25 ve Skašticích
děti Františka *1840, provdaná za Jana Vlacha z Říkovic
 Anna *1842, provdaná za Jana Zikmunda z Plešovice
 Vincenc *1845, dědic domu č. 40
 Jan *1849, bydlel ve Skašticích č. 64
 Veronika *1854, provdaná za Frant. Kušutu, kováře ve Skaš.č. 43 x)
 Josef *1859, ženatý s Antonínou roz. Jedličkovou v Bílanech č. 54

2. generace rodu: Navrátil Vincenc *1845, otec P. Bohumila
manželka Františka *1848, rozená Zlámalová z č. 26 ve Skašticích
děti Veronika *1869, zůstala svobodná
 František *1870, dědic domu č. 40
 Antonín *1872, bydlel v Skašticích č. 26
 Bohumil *1884, stal se knězem

3. generace rodu: Navrátil František *1870
manželka Vlastimila *1877, rozená Mlčochová z Měrútek
děti Františka *1899, provdaná za Fuksu v Břestu
 Augustina *1901, provdaná za Isidora Vodicu ze Skaštic č.42
 Anna *1903, provdaná za Františka Vodicu ze Skaštic č. 5
 Bohumil *1905, dědic domu č.40
 František *1914, ženatý s Květoslavou Ostrčilovou ze Skaštic
 Marie *1916, provdaná za Antonína Zlámala ze Skaštic
 Augustin *1918, ženatý v Brně s Marií roz. Švábovou
 Během manželství se narodilo dalších pět dětí, které brzy zemřely.

4. generace rodu: Navrátil Bohumil *1905
manželka Anežka *1918, rozená Konečnicková z Říkovic
synové Ignác *1947, ženatý, bydlí v Břestu
 Bohumil *1950, ženatý, bydlí v Kroměříži

V roce 1985 byl rodný dům prodán.

V následujících letech měnil majitele a prodělal rekonstrukce.

x) č. 43 tehdy stávalo mezi č.42 a č.58.

Dům byl zbořen a č.43 obdržela nová kovárna Silvestra Navrátila.